חיי שרה | 546
הדלקת נרות: 16:09
צאת השבת: 17:20
מוצ"ש לר"ת: 17:57
הזמנים לפי אופק ירושלים
שבת מברכין!

ביתנו הקדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

פרשת השבוע

השידוך

השדכן הראשון המוזכר בתורה הוא אליעזר עבד אברהם. אברהם אבינו שולח את אליעזר למצוא כלה ליצחק בנו. הוא משביע אותו שלא יקח אשה לבנו מבנות הכנעני כי אם ממשפחתו.

אליעזר יוצא לדרך וכל טוב אדוניו בידו, הוא יוצא מארץ ישראל בבוקר ולעת ערב הוא מגיע לארם נהריים אל עיר נחור - מלמד שקפצה לו הדרך.

הוא יושב על הבאר לעת צאת השואבות, ואז הוא עושה פעולה מוזרה הוא אומר אל הקב"ה: "וּיֹאמַר ה' אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקֶּרֶה־נָא לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה־חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם... וְהָיָה הַנַּעֲרָה אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיהָ הַטִּי־נָא כַדֵּךְ וְאֶשְׁתֶּה וְאָמְרָה שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה אֹתָהּ הֹכַחְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק...".

אליעזר שגדל בבית אברהם איש החסד מחפש שידוך ליצחק גם ממידת החסד הוא בוחן את הנערה גם כן במידת החסד, ודווקא ליד באר המים שהמים רומזים לחסד, מדוע אליעזר לא מתנהג כמו שדכן רגיל? מדוע הוא לא הולך לעיר נחור ושואל אנשים הכין בית בתואל, ומקיש בדלת ומציג את עצמו ונכנס למשא ומתן? מדוע הוא מזדרז כל כך?

התשובה לכך היא שאליעזר ראה שקפצה לו הדרך ובדרך נס הוא מגיע באותו היום לארם נהריים, אם כן, רומזים לו מו השמים להזדרז במציאת השידוך. אם הוא יפעל בדרך הטבע כמו שדכן רגיל לא יגמר השידוך באותו היום לכן הוא הציע תנאי מהיר וזהות מי היא המתאימה ליצחק.

ובאמת אומר הכתוב: "וַיְהִי־הוּא טֶרֶם כִּלָּה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת... וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ... וַתֵּרֶד הָעַיְנָה וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ וַתָּעַל". אליעזר שם לב שכאשר היא באה אל הבאר המים עולים לקראתה – שנאמר "ותמלא את כדה" ולא "תשאב" הוא רץ לקראתה ואומר לה להשקותו והתשובה היתה: "וַתֹּאמֶר שְׁתֵה אֲדֹנִי... וַתֹּאמֶר גַּם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב עַד אִם־כִּלּוּ לִשְׁתֹּת". כאן נפלה ההחלטה היא הנערה שמתאימה ליצחק.

מה אנו לומדים מכך? כאשר בוחנים שידוך יש לבדוק קודם את המידות. חוץ מהיופי וההופעה החיצונית יש לשים דגש על המידות הטובות שאיתם נשארים למשך כל החיים. כמה מידות טובות התגלו ברבקה. בעלת חסד, זריזה - "ותמהר להשקותו", חכמה – שענתה על שאלותיו של אליעזר ראשון ראשון ואחרון אחרון, צדיקה - המים עולים לקראתה.

בסופו של דבר נסגר השידוך ורבקה עולה לארץ ישראל לפגוש את יצחק אבינו. באותו זמן יצחק אבינו חוזר מבאר לחי רואי, מה יצחק עשה שם? פירש רש"י - "שהלך להביא את הגר לאברהם אבינו שישאנה". לאחר שנפטרה שרה, יצחק לא רצה שאביו יישאר לבד והלך להביא את הגר לאחר שילוחיה, שכל אותם הימים שמרה הגר על עצמה ולא היתה בקשר עם אף אחד.

והנה ברגע שיצחק דואג לשידוך לאביו מגיע השידוך שלו מחוץ לארץ - שידוך נפגש בשידוך!

ויסוד למדנו מכאן – כשאדם דואג לחברו הוא נענה תחילה. אין מצווה גדולה כעשיית שידוך, זה הדבר המשמח ביותר בחיי האדם כמו שכתוב בשיר השירים: "... ביום חתונתו ביום שמחת ליבו".

שבת שלום – אבנר קוואס

בדחה

כלב הולך ביערות הג'ונגל. פתאום מגיח מהשיחים נמר ומתכונן לטרוף אותו. הכלב, שרואה שלידו מונחות עצמות, מסתובב כשפניו לעצמות ואומר בקול: "יאם! איזה נמר טעים!" הנמר שומע את הכלב, מתחיל לשקשק, מסתובב ובורח. באותו זמן יושב על העץ מעליו קוף שרואה את מה שעשה הכלב. הקוף, שרוצה להיות מיודד עם הנמר, רץ אליו ומספר לו מה שקרה. הנמר העצבני מורה לקוף לשבת לו על הגב כדי שילכו ביחד אל הכלב. הכלב, שרואה את הקוף והנמר מתקרבים, מסתובב שוב אל העצמות ואומר בקול: "איפה הקוף הזה שהבטיח לי עוד נמר...?"

ביחד

טיפים לשנה ראשונה

שנה ראשונה היא למעשה 'הרצה' של חיי הנישואין, וידוע ש'כל ההתחלות קשות'. וכדי שבני הזוג יוכלו להתחיל ברגל ימין, יש צורך לתת דגשים חשובים ולשמור על מספר כללים.

שכירות ומשכנתא - בשנה הראשונה ישנם הרבה לחצים על בני הזוג. די לנו בפרויקט ההתאחדות וההיכרות שהם דברים לא קלים. לשם כך עלינו להפחית את הלחץ על ידי מיתון המטלות ולבצע פעולות בהדרגה.

רוב הזוגות בתחילת חיי הנישואין לא יכולים לרכוש לעצמם דירה והם גרים בשכירות. זה טוב ולא טוב. זה לא טוב, כי לכאורה כסף השכירות 'הולך לפח', בו בזמן שיכלו לחסוך אותו לרכישת דירה. מצד שני זה כן טוב, כי שנה ראשונה בשכירות נותנת מרווח ופסק זמן כדי שהזוג יוכל לרכוש דירה בישוב הדעת ולא מתוך לחץ.

בדרך כלל אני ממליץ לגור בשכירות בשנה הראשונה, כדי להוריד מהלחץ הכלכלי וההתחייבויות הגדולות, וכך בני הזוג יוכלו להתרכז יותר אחד בשני ולא בחשבונות בנקאיים מורכבים.

הדבר הכי לא טוב זה לקחת משכנתא ולשלם שכירות בו זמנית! הדבר הזה מצריך משאבים כלכליים גדולים שגורמים לבני הזוג לעבוד במספר עבודות כדי לעמוד בתשלומים וכל המטרה של ההתאחדות בשנה ראשונה התפספסה. אולי בסוף תהיה להם דירה אבל לא יהיה להם בית.

כולנו יודעים שבעיות פרנסה ולחץ כלכלי הם גורמים עיקריים לקטטות, וויכוחים, האשמות הדדיות, וגם הפעלת לחצים מצד המשפחות מסביב. כאשר בני הזוג לא יכולים לעמוד בעומס החובות הם פונים בדרך כלל למשפחה לקבלת עזרה, ואז כבר מתערבים להם בחיים כי בעל המאה הוא בעל הדעה.

בפרק 'התערבות הורים' הסברנו באריכות את הציווי "יַעֲזָב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ", ואמרנו שלא לפתח תלות כלכלית בהורים. ורק כך נגיע לתוצאה של "וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ".

לסיכום נאמר, שכדאי לגור בשכירות, או לקחת משכנתא ובלבד שנכנסים לדירה הנרכשת, מיד.

(מתוך הספר 'ביחד')

לקבלת העלון במייל יש לשלוח בקשה למייל: betenuh@gmail.com

חינוך ילדים

טיפול מונע

ישנה אפשרות לעקוף את מרד הנעורים. וכמו שאמרנו אין הכרח שילד יעבור משבר, ואפשר גם להבטיח זאת בעזרת טיפול מונע. למדנו שהמרד מתפרץ כתוצאה מהפער בין הבגרות הגופנית והשכלית מצד אחד, לבין הבגרות הנפשית מאידך. אם נתאים את הבגרות הנפשית לבגרות השכלית והגופנית, תמנע המרידה. כיצד עושים זאת?

א. מטילים על הילד סמכות ואחריות - ילדים צריכים לדעת שבבית יש זכויות, ויש גם חובות. לכן רצוי להטיל עליהם תורנויות שבועיות קבועות בבית. התורנות שהם חייבים לבצע בבית, תיצור אצלם רגש של אחריות. הורים יקרים, זה שהילד מועסק בתורנות, אינה ילדות עשוקה, אלא הכנה לחיים, וכשהוא יהיה גדול הוא ידע לשאת בעול. אמא יקרה, ילדה בת 7 שרוצה לשטוף כלים, תני לה, תלמדי אותה, ואל תלחיצי אותה שמא היא תשבור כוס או צלחת. אדרבה, את הפרקטיקה הזאת בשטיפת כלים היא תקבל בגיל צעיר, ותעזור לך כשהיא תגדל. בנוסף, כדאי להטיל עליהם משימות כגון קניות, תשלומים בדואר, או שליחויות אחרות שדורשות אחריות.

הורים יקרים, שימו לב, בפעולות כאלה ודומות להן, התדמית העצמית הופכת להיות חיובית. הילד מרגיש שהוא מצליחן, וממילא הוא שואף להצלחות נוספות שיבנו את אישיותו ויחזקו את בטחונו העצמי.

נוסיף עוד ונאמר שכשהילדים הללו יגיעו לפרקם ויקימו את ביתם, הראשונה שתהיה מרוצה זו האשה. כמה זה נפלא שיש בבית בעל שיודע לבצע עבודות קלות, ולא צריכים להזמין בכל פעם בעל מקצוע ולשלם מאות שקלים. נסכם ונאמר, הפעלות מעין אלו יגרמו לילדים להרגיש בוגרים, ויעזרו להם לעבור את גיל ההתבגרות בשלום.

ב. מוסדות מתאימים - החינוך מקטנות לכיבוד הורים ולהכנעה בפני המבוגרים ילווה אותם כל החיים. לשם כך עלינו ההורים לשלוח אותם למוסדות תורניים שבהם מדברים הרבה על כיבוד הורים וכבוד האח הגדול, איסור לשון הרע ורכילות, הכנעה ותיקון המידות.

במאמר מוסגר אפשר לומר שבמוסדות התורניים האלו מלמדים את הילדים 'יהי ... מורא רבך כמורא שמים', זאת אומרת שיהיה לבן או לבת יִרְאָה מההורים או מהמורה כמו שיראים מהקב"ה. זוהי הדרכה חיובית שמחלחלת אליהם, וכמאמר החכם מכל אדם: "גַּם כִּי יַזְקִין לֹא יָסוּר מִמֶּנָּה". התוצאה תהיה שבגיל ההתבגרות יהיו פחות חיכוכים, פחות ויכוחים והם יגדלו עם הבנה שזה פשוט ששומעים בקול ההורים. ואפילו אם תהיה מרידה כלשהי, היא תהיה קטנה יחסית, ולא עוצמתית.

סיפור לשבת

הרב אהרן קוטלר זצוק"ל

במהלך מלחמת העולם השנייה, בעיצומה של ההשתוללות הנאצית הגיעו 22 רבנים לאיטליה של מוסליני ועמדו בפני הסגרה למדינותיהם. לאמור: מוות בטוח.

רבי אהרן קוטלר זצ"ל, המייסד וראש ישיבת לייקווד ומי שעמד בראש 'ועד ההצלה' באמריקה ביקש בכל מאודו להציל את הרבנים הללו. הוא פנה לפעיל אורתודוכסי ידוע, מי שחיבר את הספר 'אתיקה מסיני', מר ארווינג בונים, וביקש את עצתו. "מי לדעתך יכול להתערב לטובתם של 22 הרבנים?" שאל.

ארווינג בונים הציע את סניף ה'מאפייה' האיטלקית בארה"ב. הרב קוטלר האיץ בבונים ליצור קשר מידי עימה. אחרי שנוצר הקשר נשאל הרב קוטלר: "מי ההולכים לפגישה?" ותשובת הרב היתה: "אתה ואני". הרב קוטלר ומר ארווינג יצאו לדרכם לפגוש את ה'סנדק' של ה'מאפיה', מר ג'ו בונאנו.

הרב קוטלר לא ידע לדבר בשפה האנגלית ולכן בונים הוא שהסביר לבונאנו את בעיית 22 הרבנים הנתונים בסכנת חיים באיטליה. ראש ה'מאפיה' שאל את בונים: "מיהו האיש היושב לידך?" ובונים ענה: "הוא ה'סנדק' של העם היהודי".

ראש ה'מאפיה' אמר לו: "תגיד לו שאני רוצה ברכה". בונים פנה אל הרב קוטלר באידיש והסביר לו כי בונאנו רוצה ברכה. הרב קוטלר לא היסס לרגע ובירך: "תגיד לו שהוא יאריך ימים וימות במיטתו". תרגם בונים לבונאנו: "הוא מברך אותך בחיים ארוכים ושתמות במיטתך". כאשר שמע בונאנו את הברכה הגיב: "זה מוצא חן בעיני". הוא הבטיח שבתוך שבועיים יפעל לשחרורם של 22 הרבנים .ואכן בונאנו מימש את ההבטחה.

כ-21 שנה לאחר האירוע הזה, בשנת ה'תשכ"ד נעצרה לימוזינה שחורה ונוצצת בחזית ישיבת 'ליקווד' בלייקווד, ניו-ג'רסי, ושני גברים לבושים בהידור רב יצאו ממנה אל עבר משרד הישיבה. כאשר נשאלו למבוקשם השיבו כי הם מחפשים את הרב קוטלר. הרב קוטלר (הבן) התייצב בפניהם והציג את עצמו. "לא, זה לא אתה. אנחנו מחפשים אדם מבוגר" אמרו .הרב שניאור קוטלר, הבן, הסביר להם כי מדובר באביו וכי הוא כבר אינו בין החיים מזה כמה שנים.

שני האיטלקים סיפרו לבן כי הם הם האחים בונאנו ושאביהם מייחס את אריכות ימיו לברכתו של אביו הצדיק. "עכשיו שאבא שלנו פרש מעסקיו אנחנו מחליפים אותו ובאנו לקבל את אותה הברכה". "אני מצטער", אמר ר' שניאור, "אבא שלי יכול היה לעשות כדבר הזה אבל לא אני". מאוכזבים נפרדו ראשי ה'מאפיה' לשלום מהרב שניאור.

עבור הצלתם של 22 הרבנים מידי הנאצים, זכה ג'ו בונאנו לברכתו של מרן הרב אהרן קוטלר זצ"ל ובזכותה חי עד גיל 96 .הוא מת ב 2002 בבית חולים בטוסון, אריזונה .

בהיות הרב קוטלר בליטא התאפשר לו להימלט מידי הנאצים. הוא התלבט להיכן לנסוע, לארץ ישראל או לארה"ב. לא היתה בידו החלטה ברורה .הטיל אפוא הרב את גורל הגר"א והפסוק שעלה היה: "ויאמר ה' אל אהרן לך לקראת משה המדברה".

מיד הוא הבין את הפירוש "ויאמר ה' אל אהרן" (רמז לשמו: אהרן קוטלר) 'לך לקראת משה המדברה" משה- ידידו הרב משה פיינשטיין זצ"ל לאחר שגורש מרוסיה היגר לארה"ב. שהיה כבמדבר - שכן ארה"ב היתה אז מאד ירודה וממש כמדבר מבחינה רוחנית. ואכן הרב אהרן קוטלר הגיע לארה"ב ותוך זמן קצר הקים את הישיבה בעיר ליקווד בניו ג'רסי, ישיבה שהיא כיום מהגדולות בעולם, והשפיע רבות על יהדות ארה"ב

עוד מספר על הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל כי הקפיד ללמוד כל מסכת עד תומה. כשהגיע למסכת נזיר, היו לו עיכובים ולא הצליח לסיימה. והנה באותה תקופה הוא זכה ליכנס אצל מרן ה'חפץ חיים'. בתוך שיחתם, לפתע אמר לו ה'חפץ חיים': "כשמתחילים מסכת , צריך לסיימה. למשל, כשמתחילים נזיר, צריך לסיימה מכריכה לכריכה...

(פניני עין חמד)

